

■ Του ΘΑΝΑΣΗ ΤΣΙΓΓΑΝΑ

Γεννήθηκα το '27, το '37 μπήκα με πρωτιά στο Γυμνάσιο, το '47 πήγα φαντάρος, το '57 παντρεύτηκα, το '67 εκδόθηκε ο "Κήπος των Πριγκίπων" το αγαπημένο μου που είχε κάνει επιτυχία το '77 εκδόθηκε η "Μυθολογία" που πήρε βραβείο, το '87 δγήκε η "Μεγάλη Πλατεία" που πήρε το βραβείο και το 1997 η "Ατέλειωτη γραφή του αίματος" (3η έκδοση) ξανάφερε ένα ακόμη κρατικό βραβείο...".

Μπορεί να είναι σύμπτωση αλλά για έναν συγγραφέα τόσες πολλές συμπτώσεις θα μπορούσαν να γίνουν το πρόπλοσμα για ένα ακόμη βιβλίο.

Ο συγγραφέας Νίκος Μπακόλας που τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Πεζογραφίας, τη χρονιά μάλιστα που η Θεσσαλονίκη είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, δηλώνει πάντως ότι δεν τις... περίμενε τόσες συμπτώσεις.

Δημοσιογράφος και συγγραφέας, κριτικός και... παραμυθός που του αρέσουν οι μακρές αφηγήσεις **στη συνέντευξή του στο "Α.Τ.Κ.", με αφορμή την τελευταία του διάκριση ο Ν. Μπακόλας θα μπορούσε να είναι ο αφηγητής της σύγχρονης Θεσσαλονίκης.** Για τη λογοτεχνία της, για τα πολιτιστικά της, για τη δημοσιογραφία, για το ΚΘΒΕ...

Η Λιάνη έκανε μπεςτ σέλερ...

● Ξεκινήσατε το επόμενο θιβλίο; Φτάνει το γράψιμο. **Δεν αποκλείεται θέθαινα να γράψω αργότερα,** αλλά είναι μόλις ένας χρόνος που βγήκε η "Ατέλειωτη Γραφή"...

● Διαβάζετε μόνο; Ελληνικά μυθιστορήματα κυρίως, όταν μάθω ότι κυκλοφορεί κάτι καλό, ομιλίες εδώ και εκεί, ένα περιοδικό...
● Πώς ξεχωρίζετε ένα καλό θιβλίο;

Από τις κριτικές και από τη διάδοση στομα με στόμα ατόμων που θεωρώ επαρκείς αναγνώστες. Πάντως είναι αδύνατο να διαβάσεις όσα βγαίνουν.

● Πώς ξεκίνησε η "Ατέλειωτη Γραφή"; Προϋπήρχαν μια δυο ιδέες. Γνώριζα την ιστορία του παππού με το εγγόνι που έγινε στον Εμφύλιο και την ιστορία του Λαζάρου και της γυναίκας του. **Υπάρχει δηλαδή μεγάλο στοιχείο αλήθειας. Αυτό κάνει τελικά ένας συγγραφέας. Το κεφάλαιο με το αερόστατο, όμως, είναι φανταστικό και προέρχεται από την περίοδο που εργαζόμουν ως μεταωρολόγος στο ΑΠΘ. Εκεί εξοικειώθηκα με κάποια φαινόμενα, όπως αυτό που περιγράφω στο θιβλίο με το σίφουνα και τα ψαράκια που έγινε στη Βεγορίτιδα το 1951.** Όλα τα βιβλία μου έχουν φόντο την ιστορία. Είναι όμως η ιστορία των δευτερευόντων προσώπων. Των "δευτεραγωνιστών". Οι πρωταγωνιστές εμφανίζονται μόνο από... σπόντα.

● Τυχαίνει να σας αναγνωρίζουν στο δρόμο; Ε, καμιά φορά. Τώρα τελευταία περισσότερο.

● Πάντως ξέρουν την κ. Λιάνη ως συγγραφέα...

Φυσικά η κ. Λιάνη έκανε... μπεςτ σέλερ! **Μα δεν ξέρω αν το 'γραψε καν αυτή.** Τουλάχιστον παραδέχεται ότι το έγραψε

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΛΑΣ

Ο αφηγητής της Θεσσαλονίκης

με τη βοήθεια δημοσιογράφου.

● Ο Μ. Αναγνωστάκης σημείωσε κάπου ότι "σήμερα όλοι γράφουν"...

Αυτό γινόταν πάντα και προπαντός παλιότερα έγραφαν ποιήματα. **Σχεδόν όλοι οι Έλληνες είναι ποιητές ή κάποια στιγμή έχουν γράψει κάποια ποιήματα, τα οποία ή τα πέταξαν ή τα έχουν στην άκρη φυλαγμένα.** Με την πεζογραφία ασχολούνται λιγότεροι, ίσως γιατί έχει πιο πολύ κόπο.

● Κερδίζετε από τα θιβλία;

Όχι. Τι να κερδίσω, χρήματα; Δεν μπορείς να κερδίσεις χρήματα. **Από κάποια θιβλία όπως η "Πλατεία", που είναι στην 7η έκδοση, πήρα κάποια χρήματα αλλά όχι και να πλουτίσεις.** Για όνομα του Θεού...

● Σας λείπει η δημοσιογραφία; Ευτυχώς γράφω κατά καιρούς σε λογο-

τεχνικά περιοδικά. Μου λείπει η κριτική θεάτρου που έγραφα.

● Όταν ξεφυλλίζετε τις εφημερίδες τι λέτε;

Η δημοσιογραφία έχει γίνει άλλο πράγμα πια. Παλιότερα δεν υπήρχε εφημερίδα που δεν είχε κύριο άρθρο, που δεν είχε σχόλια, χρονογράφημα, επιφυλλίδες, μυθιστορήματα σε συνέχειες. **Ήταν άλλου είδους παλιότερα οι εφημερίδες. Αυτός ο συναγωνισμός που φαίνεται κυρίως στην τηλεόραση είναι άλλο πράγμα. Ακούς στην τηλεόραση τις ειδήσεις και τρομοκρατείσαι. Αναρωτιέ-**

σαι "αύριο το πρωί τι θα μου τύχει"; Η τηλεόραση μπορεί να πολεμήσει την εφημερίδα γιατί η εφημερίδα απαρνήθηκε πράγματα που ήταν πολύ σημαντικά στατικά της, π.χ. επιφυλλίδα, κύριο άρθρο. Παλιά οι εκδότες ήταν και "εφημε-

ριδάδες".

● Στο ΚΘΒΕ υπήρξατε δύο φορές διευθυντής. Πώς το βλέπετε;

Ακολουθεί μια πορεία αυτοκαταστροφική και δεν μπορώ να καταλάβω γιατί. Το ίδιο θεσμικό πλαίσιο ισχύει και στο Εθνικό της Αθήνας και δεν νομίζω ότι φταίει το θεσμικό πλαίσιο που έφερε το μαρσαμό εδώ. **Είναι θέμα ποιος αναλαμβάνει. Πριν από λίγο καιρό ένας ηθοποιός μου έλεγε: "Είμαστε περισσότεροι πάνω στη σκηνή απ' ό,τι στην πλατεία"...** Σιωπηρά όλοι ανησυχούν και κυρίως αυτοί που εργάζονται εκεί. Υπάρχει μια νοοτροπία, που δείχνει να αδιαφορεί αν πάει κόσμος ή όχι...

Σχετικά πετυχημένη η Πολιτιστική

● Πώς σχολιάζετε τα της Πολιτιστικής;

Πέτυχε ως ένα βαθμό. Κίνησε κόσμος που δεν πήγαινε σε εκδηλώσεις. **Βεβαίως απέτυχε ή καθυστέρησε πολύ στα έργα και δεν πιστεύω ότι έπρεπε να γίνουν μόνο θέατρα ή μουσεία.** Το κυκλοφοριακό, τα σκουπίδια έξω από τους κάδους, η βρώμικη θάλασσα του Θερμικού;